

Závit

Je to základ velkého množství spolehlivých uzlů sloužících k přivázání lana ke kroužku či kůlu (taky třeba k zavěšení hamaky na strom). Výhodou je to, že takovýto uzel pevně drží a když na něj přestane působit zatížení, je možno jej poměrně snadno rozvázat.

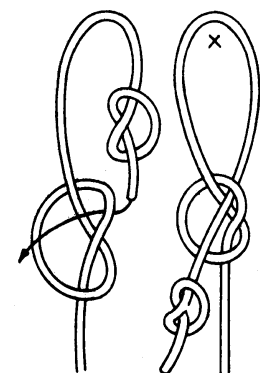


Ve své podstatě se jedná vždy o lodní smyčku nebo její část, uvázanou volným koncem okolo pevného konce lana.

Někdy se takto uvázaným závitěm navíc zajišťují jiné uzly.

Který uzel je okolo kůlu či kruhu, do značné míry závisí na zvyklostech toho, kdo ho váže. V tomto případě ale platí víc než kde jinde, že v jednoduchosti je krása (i síla).

Jedno z nejčastějších použití tohoto uzlu je loďkový úvaz (zvaný též kluzná lodní smyčka).

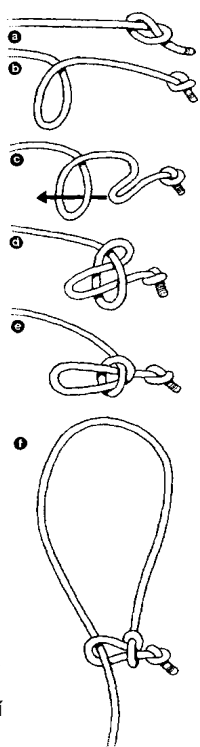
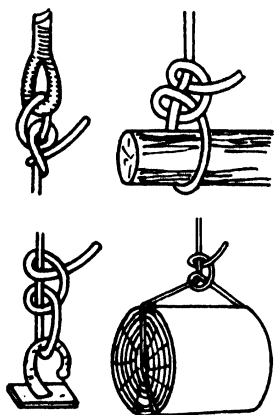


Pevné smyčky

Honácká smyčka (honda)

Rychle uvázatelný jednoduchý poměrně spolehlivý uzel. Použitelný k vytvoření oka na lasu nebo k upevnění tětiny na luk - zkrátka všude tam, kde příliš nevádí, když se zatížená smyčka trochu zadrhne.

Příště: dokončení pevných smyček, stahovací smyčky a základní uzly v horolezectví a jištění

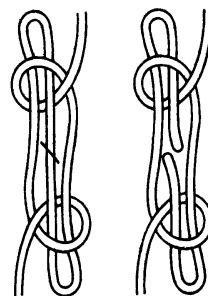
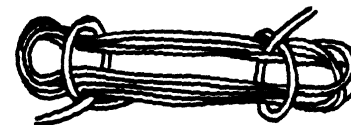
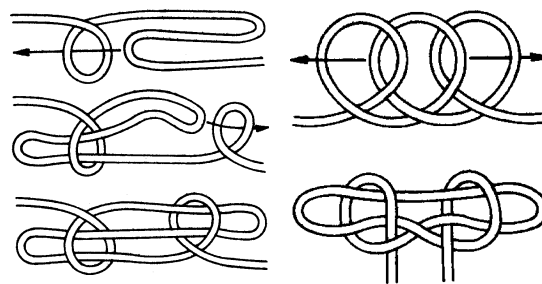


UZLY II.

sestavil Piff

Zkracovačky

Slouží ke zkrácení lana a příp. k zafixování nepoužívané části lana, aby se nepletla pod nohy.



Ovčí nožka

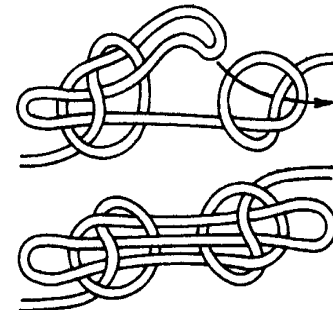
nejjednodušší verze zkracovačky. Poměrně rychle se váže, umožňuje vyloučit z činnosti poškozenou část lana. Při tomto způsobu použití je nutno počítat s tím, že jako každý uzel, i tento snižuje nosnost lana asi na třetinu až čtvrtinu. Pozor! Není-li zatížena, nebo při opakovaném povolování a zatěžování má tendenci se povolovat!

Je možno ji také použít k blokování smotaného svazku lana.

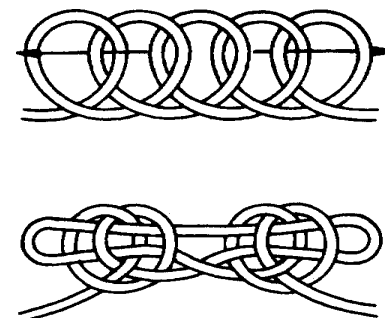
Na napnutém laně se váže obtížně a je docela umění lano tímto uzlem napnout (jestli se to vůbec podaří).

Zkracovačka s přezkovým závitěm (zkracovačka v přezkách)

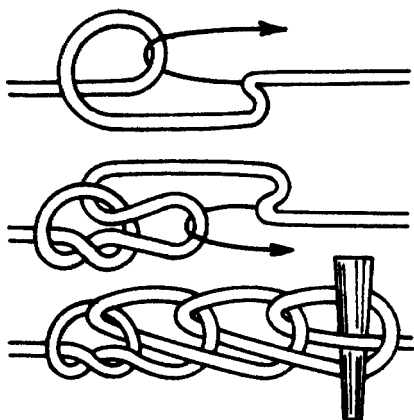
Vázání je složitější než u předešlé verze, musí se vždycky vázat "postupně" (neplatí na ni závodnické grify). Zato ale drží i při povolání a opětovném zatížení a, když se dobře srovná, je vůči lanu o něco šetrnější než předchozí uzel.



Dvě srdce bijící jako jedno (olympijský uzel)



Vázat se musí postupně (obdobně jako zkracovačka v přezkách). Uzel je to pracný, zato spolehlivý a vůči lanu poměrně šetrný (když se dobře upraví, nemá ostré ohyby). Kutilové si mohou vyzkoušet zajištění zkracovačky dalšími způsoby – místo přezek lze použít např. lodní nebo liščí smyčku. Spolehlivost uzlu se o něco zvýší, ale namáhání lana v ohybech zhruba odpovídá klasické ovčí nožce.



Opičí řetízek

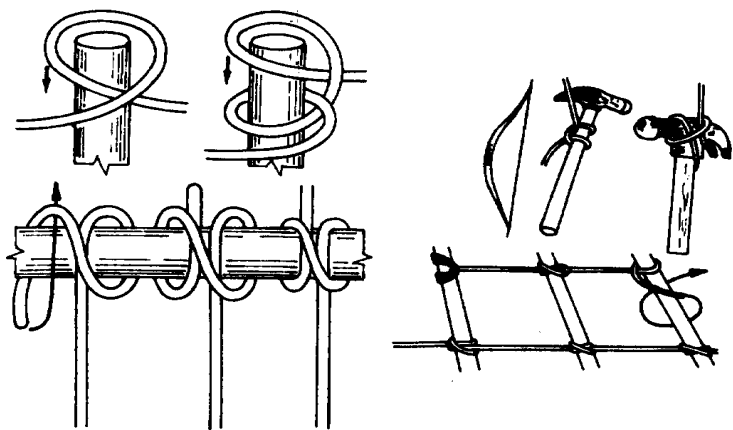
Váže se velice jednoduše. Začne se přezkou, kterou se pak postupně protahují další "očka" podobně jako při háčkování. Ukončí se provlečením volného konce nebo kolíku. Lano zkrátí asi na čtvrtinu původní délky, je možno jej navíjet na vrátek. Lano namáhá velkým množstvím poměrně ostrých ohybů, z nichž každý je namáhán přibližně polovinou síly působící na celé lano. Při troše šikvosti a štěstí lze přidáváním článků napínat povolené lano (s použitím kolíku). Pozor! Pevnost tohoto uzlu záleží i na pevnosti kolíku, který při povolení může navíc vypadnout!

Zadrhovací uzly

Jsou to uzly vázané obvykle okolo kůlu, břevna nebo oka. Síla působící na pevný konec lana způsobí utažení uzlu. Když tato síla přestane působit, lze je obvykle povolit. Protože tyto uzly využívají tření mezi lanem a kůlem či okem, závisí jejich spolehlivost na drsnosti povrchu a síle a ohebnosti lana či provazu. Na tenkých hladkých lanech často nedrží.

Lodní smyčka

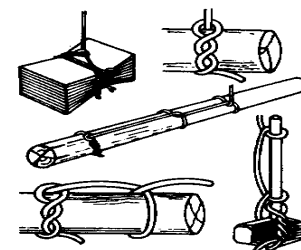
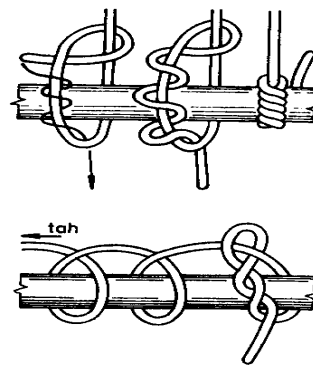
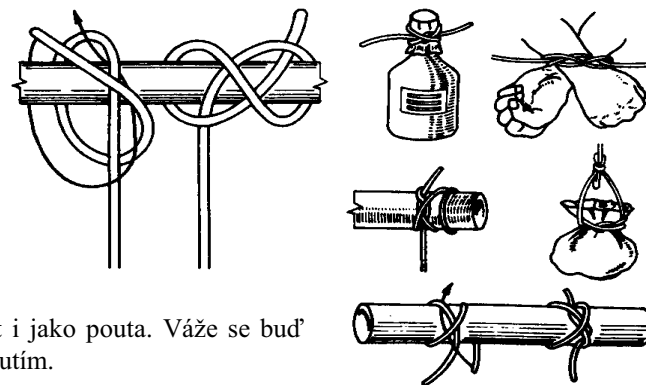
Jeden ze základních uzlů. Skládá se ze dvou závitů vázaných stejným směrem. Je možno ji vázat dvěma základními způsoby, a to buď jako nahazovanou lodní smyčku, když máme k dispozici volný konec kůlu, nebo jako omotávanou např. na kruh. Uzel je to jednoduchý a v zataženém stavu poměrně bezpečný. Pro zvýšení spolehlivosti je možno buď přihodit další závity, nebo je možno lodní smyčku zajistit závity vázanými volným koncem okolo konce pevného.



Lodní smyčku lze s výhodou použít k připnutí provazu k hladkému sloupu, k zavázání pytle nebo taky třeba k připnutí příček provazového žebříku či k připnutí lehčího nákladu na provaz.

Konstriktorová smyčka

Tento uzel se snadno zatahuje, ale sám nepovolí. Používá se obdobným způsobem jako lodní smyčka. Je spolehlivější zvláště v kombinaci hladkého lana s hladkým kůlem. Lze jej použít i jako pouta. Váže se buď nahozením nebo ovinutím.



Tesařská smyčka a dřevařská smyčka

Dva navzájem velmi podobné jednoduché uzly, které se dají velice rychle uvázat. Hodí se ke krátkodobému uvázání především kulatých předmětů (např. kláda při vlečení) na krátkou vzdálenost.

!!! POZOR !!! Když nejsou trvale zatíženy, mají oba uzly tendenci se rozpadat!!! Možnosti dalšího zajištění pomocí závitů jsou uvedeny na obrázku.

Liščí smyčka

Jednoduchý uzel vhodný např. k dočasnému přichycení lana pomocnou šňůrou nebo k dočasnému přivázání lana ke kruhu (např. k uvázování dobytka – taky se mu říká kravská smyčka). Při zatížení poměrně spolehlivě drží.

Uváže-li se jedním lanem okolo druhého lana přibližně stejně silného, je možno ho přesmyknout na ambulanci uzel (!!! Pozor!!! Když se to udělá špatně, vznikne zlodějský uzel!!!). Je základem pro jeden ze základních horolezeckých uzlů - prusíkovací smyčku - a možná si vzpomenete, že se tímto uzlem začíná gobelínové drhání (vytváření osnovy na upevňovacím provázku).

